

# Ikosen suku: samankaltainen nimistö nykyisissä virallisissa karttanimissä

Ari T. K. Ikonen

EnviroCase Oy, Hallituskatu 1 D 4, Pori  
2016

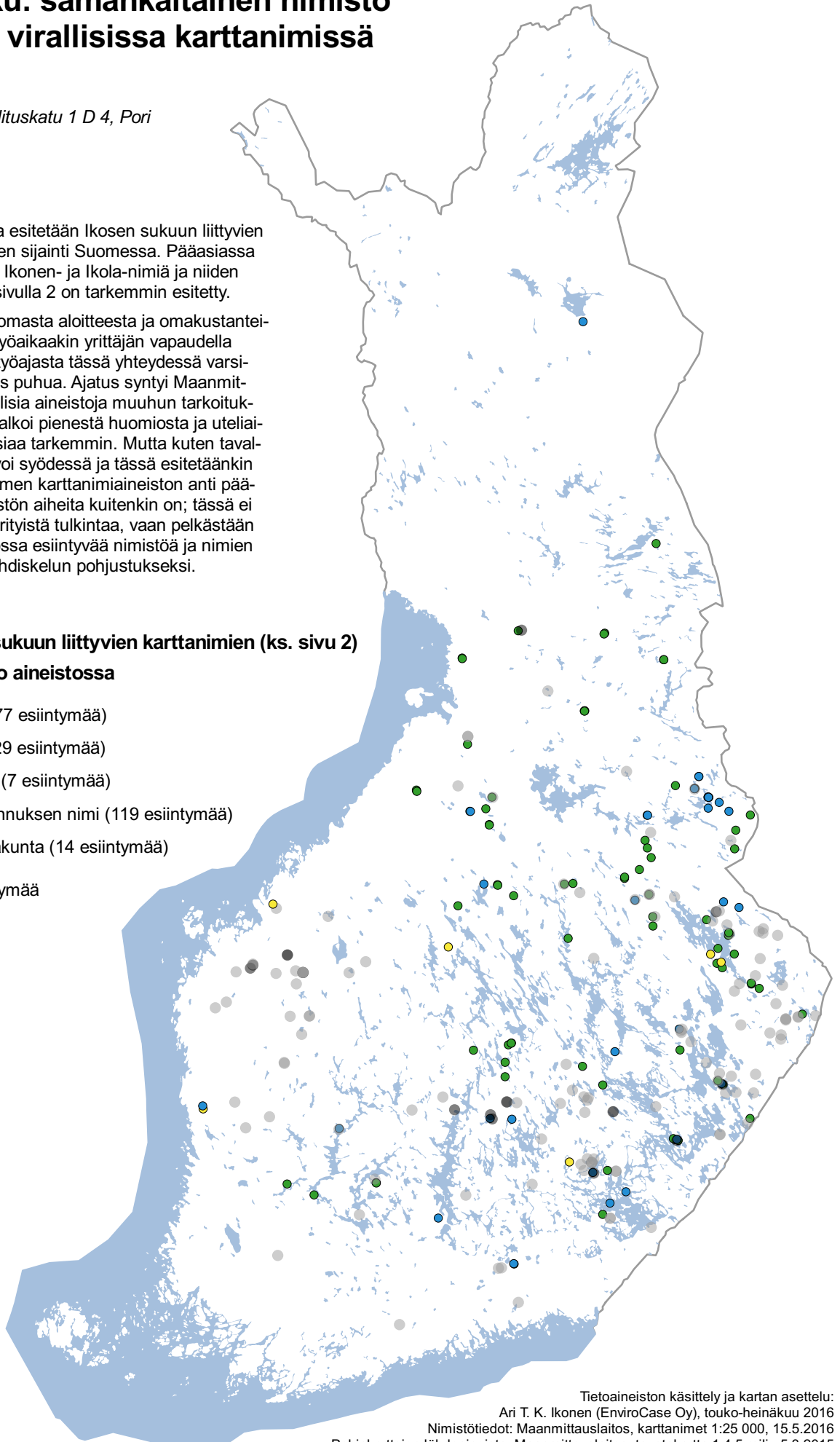
Tässä selostuksessa esitetään Ikosen sukuun liittyvien virallisten karttanimien sijainti Suomessa. Pääasiassa nämä koskevat Iko-, Ikonen- ja Ikola-nimiä ja niiden johdannaisia kuten sivulla 2 on tarkemmin esitetty.

Selvitystyö on tehty omasta aloitteesta ja omakustanteisesti, tosin hieman työaikaakin yrittäjän vapaudella käyttäen, sikäli kun työajasta tässä yhteydessä varsinaisesti voidaan edes puhua. Ajatus syntyi Maanmittauslaitoksen digitaalisia aineistoja muuhun tarkoitukseen käsitellessä ja alkoi pienestä huomiosta ja uteliaisuudesta vilkaista asiaa tarkemmin. Mutta kuten tavallista, ruokahalu kasvoi syödessä ja tässä esitetäänkin näiltä osin koko Suomen karttanimiaineiston anti pääpiirteissään. Lisätyöstön aiheita kuitenkin on; tässä ei ole tarkoitus tehdä erityistä tulkintaa, vaan pelkästään esittää lähdeaineistossa esiintyvää nimistöä ja nimien sijaintitietoja jatkopohdiskelun pohjustukseksi.

## Kartta 1. Ikosen sukuun liittyvien karttanimien (ks. sivu 2) esiintyminen koko aineistossa

- Maastonimi (77 esiintymää)
- Vesistönimi (29 esiintymää)
- Pelto tai niitty (7 esiintymää)
- Talon tai rakennuksen nimi (119 esiintymää)
- Kylä tai kulmakunta (14 esiintymää)

Yhteensä 246 esiintymää



Tietoaineiston käsittely ja kartan asetelu:  
Ari T. K. Ikonen (EnviroCase Oy), touko-heinäkuu 2016  
Nimistötiedot: Maanmittauslaitos, karttanimet 1:25 000, 15.5.2016  
Pohjakarttojen lähdeaineisto: Maanmittauslaitos, taustakartta 1:4,5 milj., 5.3.2015

Maanmittauslaitoksen karttanimiaineisto 1:25 000 sisältää luonto- ja kulttuurinimen tarkistetun kirjoitus-asun, tiedot nimen kielestä (suomi, ruotsi, pohjoissaame, inarinsaame tai koltansaame) sekä paikan sijainnin ja paikkatyypin. Sijaintitietona ovat nimetyin paikan keskipisteen koordinaatit, joella sen suun koordinaatit. Nimien kirjoitusasu on tarkistettu Kotimaisten kielten keskuksessa. (Maanmittauslaitos 2016, metatietotuloste).

Tästä aineistosta on poimittu Iksen sukuun liittyvät nimet. Suvun nimi on vaihdellut muodoissa Icoin, Igoiin, Iggoiin, Iko, Ikojin ja lopulta Ikonen (www.ikosensuku.com, 2.7.2016) useissa kirjoitusasuissa (Piilahti 2002). Asutuspaikan nimenä la-päätteiset nimet ovat olleet yleisiä johdannaisia. Iksosten asuttamia Ikolanimisiä taloja on tiedossa useita (esim. Piilahti 2002). Karttanimiaineistosta on ensin eristetty nimet hauilla \*iko\*, \*ico\*, \*igo\*, \*ick\* ja \*ikä\* (ts. nimet joissa kyseinen merkkijono esiintyy jossain kohtaa nimeä), sekä isoin että pienin alkukirjaimin. Tämän jälkeen listaukset on käyty läpi ja tarkoitukseen sopimattomat nimet on karsittu pois. Kuitenkin haku \*iko\* pienellä alkukirjaimella tuotti niin paljon tässä epäolennaisia esiintymiä, että se jätettiin alustavan tarkastelun perusteella kokonaan käsittelemättä. Lisäksi on huomattava, että esimerkiksi suhteessa Piilahden (2002) luettelemaan kirjoitusasuihin, osa harvinaisemmista muodoista on tässä jäänyt ottamatta huomioon – toisaalta karsittuun listaan ei jäänyt muita kuin haun \*Iko\* tuloksia.

Maanmittauslaitoksen karttanimiaineistossa on koko Suomen alueella kaikkiaan 812 572 nimipistettä, joista useat toistavat samoja nimiä. Tässä esitetyt Iksen sukuun liittyviä nimiä vastaavissa paikkatyypeissäkin nimipisteitä on kaikkiaan 807 460. Tämän pohjalta ei kuitenkaan voida tehdä päätelmiä "Iks-nimien" yleisyydestä tai harvinaisuudesta, vaan asian selvittämiseksi tarvittaisiin perusteellisempaa aineiston analyysiä. Tässä ei ole myöskään otettu kantaa paikkatyypiluokitukseen (vaikka osa nimistä sopisi ulkoasunsa puolesta paremmin muihin luokkiin, vrt. alla esitetyt luettelot) tai nimien alkuperään; tiedot on esitetty niin kuin ne on kirjattu lähdeaineistoon.

Alla esitetään luettelot Maanmittauslaitoksen karttanimiaineistossa esiintyvistä Iksen sukuun liittyvistä (ks. yllä) nimistä järjestettynä aineistossa esitetyin paikkatyypeittäin. Nimen perässä esitetään suluissa esiintymiskertojen lukumäärä, jos se on suurempi kuin yksi. Paikkatyyppien ryhmittely vastaa sivujen 1 ja 3 kartoissa käytettyä jaottelua. Nimet on esitetty paikkatyypeittäin alenevassa esiintymismäärien järjestyksessä ja toissijaisesti aakkostettuina.

#### Viitteet:

Maanmittauslaitos 2016. Karttanimet 1:25 000. Digitaalinen aineisto, ladattu 15.5.2016.

Piilahti, K-M. 2002. Iksosten vaiheita ennen iso-a-vihaa. Teoksessa: Iksosen suku. Osat 1 (Etelä-Karjala, Savo, Pohjanmaa) ja 2 (Pohjois-Karjala). Iksosen sukuseura ry. ISBN 952-91-5235-3 ja 952-91-5236-1. s. 11-28 (osassa 1) ja 11-27 (osassa 2).

### Asutusnimet

#### Kylä tai kulmakunta

Ikolanmäki (4)  
Ikola (3)  
Etu-Ikola  
Ikoinniemi  
Ikolanlarva  
Ikolansaari  
Ikolanvaara  
Iksenniemi  
Taka-Ikola

#### Talo tai rakennus

Ikola (82)  
Ikonen (10)  
Ala-Ikola (2)  
Ikolanmäki (2)  
Iksenmäki (2)  
Keski-Ikola (2)  
Yli-Ikola (2)  
Ala-Ikonen  
Ikolanaho  
Ikolanharju  
Ikolan museo  
Ikolanniemi  
Ikolanvaara  
Iksenhiekka  
Iksenpelto  
Iksensuo  
Iksenvuori  
Iksilta  
Iso-Ikola  
Mäki-Ikola  
Niemi-Ikola  
Rinne-Ikola  
Ruosman Ikola  
Ylä-Ikola

#### Pelto tai niitty

Iksenniitty (2)  
Ikojärvi  
Ikola  
Ikolanaho  
Iksdunten  
Iksenkorpi

#### **Maastonimet**

Kohouma  
Iksenmäki (6)  
Iksenvaara (5)  
Ikolanmäki (4)  
Ikolanvaara (2)  
Ikoilahdenmäki  
Ikolankallio  
Ikolansillanmäki  
Ikomäki  
Ikonen  
Ikonkangas  
Iksenkanas  
Iksenkalliot  
Iksenkangas  
Iso Iksenpalo  
Pikku Iksenpalo

#### Painanne

Ikolannotko

#### Suo

Iksensuo (7)  
Ikolansuo (2)  
Ikolanlampi  
Iksenaro  
Iksenneva  
Iksenrimpi  
Iksenneva

#### Metsäalue

Iksenkangas (6)  
Iksenaho  
Iksenlapa  
Iksenlehto  
Iksenmäenkangas  
Iksenniitty

#### Niemi

Ikolanniemi (4)  
Ikonniemi (2)  
Iksenniemi (2)  
Ikoinniemenenä  
Ikoinniemi  
Ikolansaari

#### Saari

Iksensaari (3)  
Ikolansaari  
Iksensaaret  
Iksensaaret  
Iksensaari

#### Muu maastokohde

Ala-Ikola  
Ikolanmaja  
Ikolanranta  
Iksenranta  
Yli-Ikola

#### **Vesistönimet**

#### Vakavesi (järvi, lampi)

Iksenlampi  
Ikolanlampi  
Iksenlammit

#### Vakaveden osa

Iksenlahti (5)

Ikolanlahti (2)  
Ikoilahti  
Ikolansalmi  
Iksenpuronsuu  
Virtavesi (joki, puro, oja)  
Iksenpuro (3)  
Iko-oja  
Ikolanmyllynjoki  
Ikolanoja  
Iksenoja  
Iksosja  
Virtaveden osa  
Iksenlahti  
Iksenpuro  
Iksensuvanto  
Koski  
Iksenkoski  
Matalikko  
Ikolanroikat  
Vesikivi  
Iksokivi

**Kartat 2-4. Karttanimien esiintymistiheyden jakautuminen paikkatyypeittäin.**

**Asutusnimet**

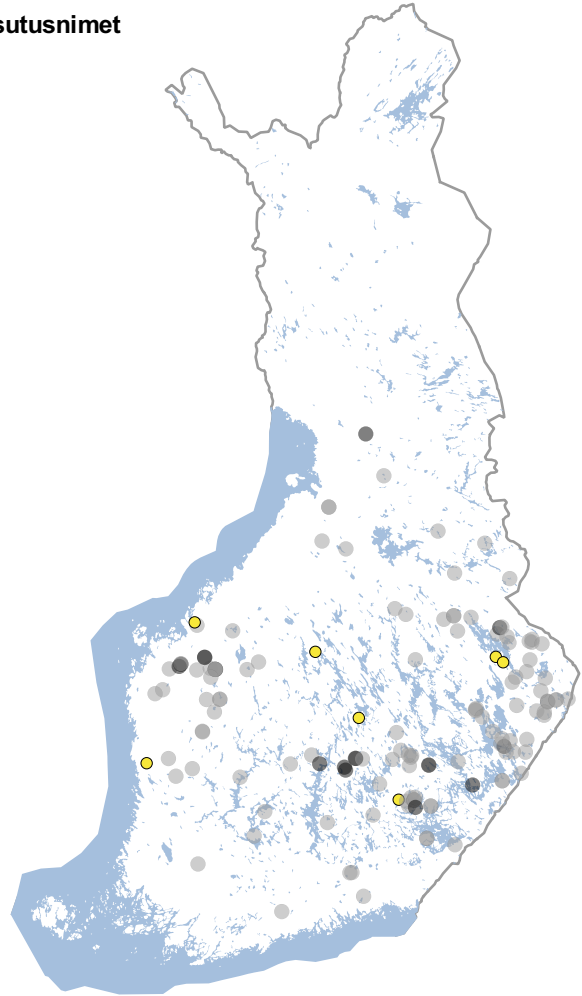
- Kylä, kaupunginosa tai kulmakunta
- Talo
- Peltö tai niitty

**Maasto- ja vesistönimet**

- Maastonimet
- Vesistönimet

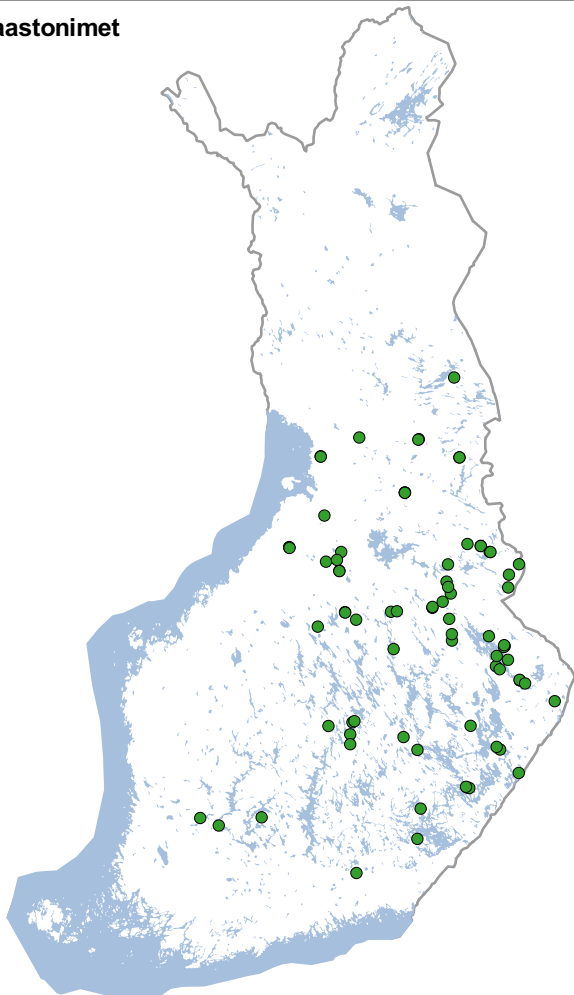
Nimistön ryhmittely ilmenee tarkemmin sivulta 2.

**2. Asutusnimet**

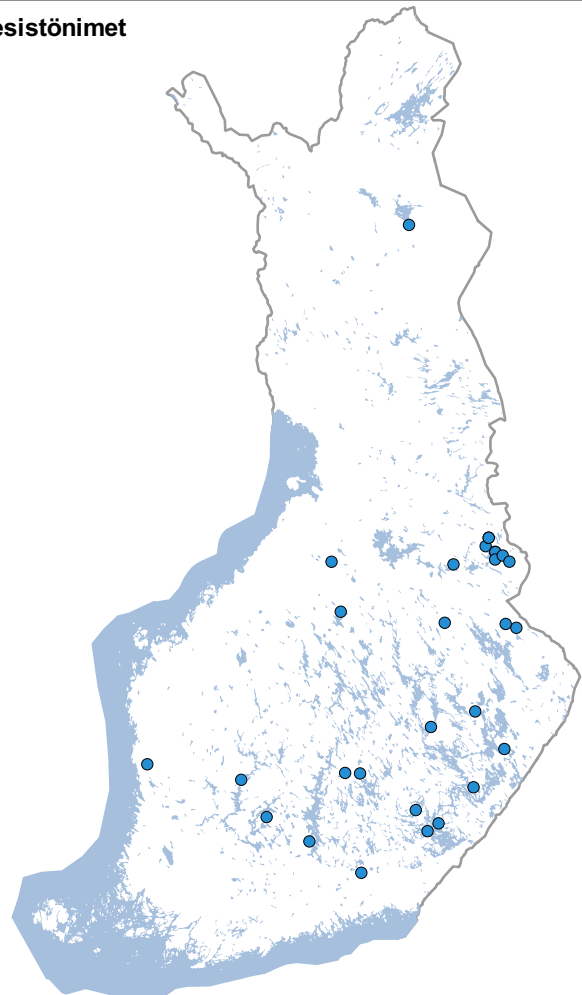


Tietoaineiston käsittely ja karttojen asettelu:  
Ari T. K. Ikonen (EnviroCase Oy), touko-heinäkuu 2016  
Nimistötiedot: Maanmittauslaitos, karttanimet 1:25 000, 15.5.2016  
Pohjakarttojen lähdetiedot: Maanmittauslaitos, taustakartta 1:4,5 milj., 5.3.2015

**3. Maastonimet**



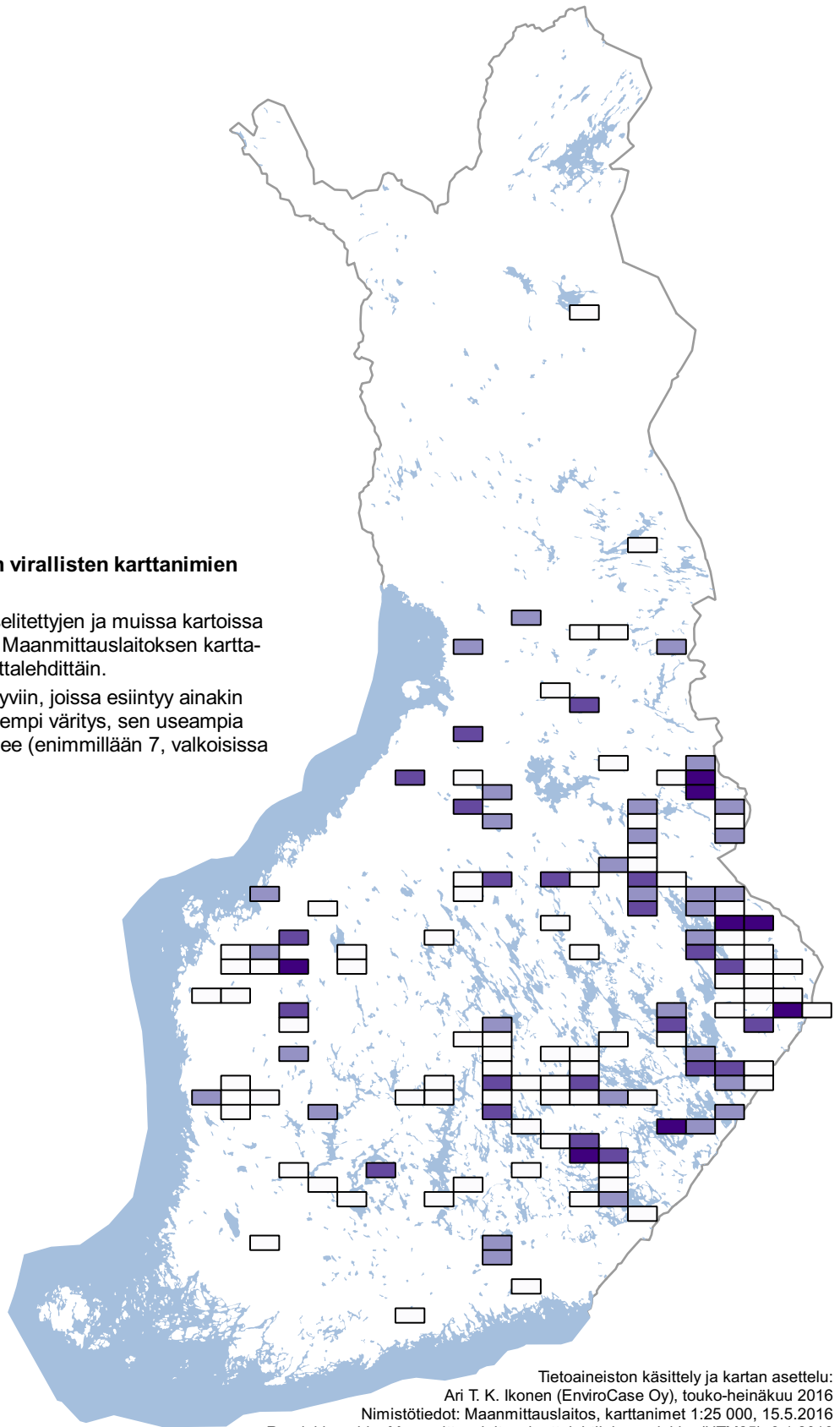
**4. Vesistönimet**



### Kartta 5. Iksen sukuun liittyvien virallisten karttanimien esiintymistiheys

Tässä kartassa esitetään sivulla 2 selitetyjen ja muissa kartoissa yksittäin esitettyjen "Ikos-aiheisten" Maanmittauslaitoksen karttanimien esiintymistiheys UTM25-karttalehdittäin.

Vain ne karttalehdet on piirretty näkyviin, joissa esiintyy ainakin yksi tällainen karttanimi. Mitä tummempi väritys, sen useampia tällaisia karttanimiä ruudussa sijaitsee (enimmillään 7, valkoisissa ruuduissa vain yksi).



Tietoaineiston käsittely ja kartan asettelu:  
Ari T. K. Ikonen (EnviroCase Oy), touko-heinäkuu 2016  
Nimistötiedot: Maanmittauslaitos, karttanimet 1:25 000, 15.5.2016  
Ruudukkopohja: Maanmittauslaitos, karttalehtijakoruudukko (UTM25), 3.1.2016  
Pohjakarttojen lähdeaineisto: Maanmittauslaitos, taustakartta 1:4,5 milj., 5.3.2015

Julkaistu alun perin Iksen sukuseura ry:n Internet-sivuilla [www.ikosensuku.com](http://www.ikosensuku.com) heinäkuussa 2016.

Tämä teos on lisensoitu Creative Commons Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä (CC BY-SA 4.0).